

*Кондратенко Д. Ю.,**аспірант кафедри земельного та аграрного права**Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого*

ЩОДО ПИТАННЯ ПРО ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБЛІКУ ЗЕМЕЛЬ

Анотація. У статті аналізуються питання сучасного правового забезпечення обліку земель в Україні. Обґрунтовується доцільність легального закріплення категорії «облік земель», ведення розширеної форми обліку земельних ділянок, обліку земель за агроландшафтами. Акцентовано увагу на модернізації чинного земельного законодавства з метою вдосконалення процедури збирання, зберігання, оновлення і використання інформації про земельні ділянки та про стан використання земельних ресурсів в Україні, що стосується реалізації принципу документування відомостей Державного земельного кадастру. Виділено правові форми екологізації земельно-кадастрових відносин. Наголошується на доцільності запозичення міжнародного позитивного законодавчого досвіду щодо обліку земель та адаптації до нього чинного вітчизняного законодавства.

Ключові слова: земельне право, облік земель, облік земельних ділянок, облік земельних прав.

Постановка проблеми. Ефективний облік земель (земельних ділянок та прав на них) як важлива передумова проведення реєстрації земельних прав виступає підґрунтям раціонального використання, охорони та відтворення земельних ресурсів, а також управління ними й загалом успішного функціонування ринку землі. Основу обліково-реєстраційної системи земель в Україні складає Державний земельний кадастр. Саме в ньому відображається суб'єктивна інформація щодо земельних ділянок, яка нагромаджується у результаті проведення обліку земель. Така інформація необхідна, насамперед, для здійснення державного контролю за використанням, відтворенням та охороною земель. Тому питання правового забезпечення кадастрового обліку земель було і залишається досить актуальним. Тільки законодавчо унормований та впорядкований процес здійснення обліково-реєстраційної діяльності у сфері земельних відносин може стати запорукою запровадження та функціонування прозорого механізму обігу земель та прав на них у ринкових умовах, а також дієвого механізму управління ними. У цьому аспекті важливо зауважити, що необхідно розрізняти облік земельних ділянок у власному розумінні й облік земельних прав (як більш ширшої категорії порівняно з першою – Д.К.).

Стан дослідження. У науковій юридичній та землевпорядній літературі відсутнє комплексне дослідження питання правового регулювання обліку земель в Україні. Однак існують наукові нароби, присвячені окремим аспектам здійснення обліково-реєстраційної діяльності. Наведену проблематику досліджували такі представники земельно-правової та землевпорядної науки, як Д.І. Бабміндра, М.М. Бахуринська, Д.В. Буша, І.В. Дегтярьов, І.О. Іконичька, М.О. Ільїна, Н.В. Ільків, Т.М. Лебедева, А.Г. Мартин, Р.І. Марусенко, А.С. Чешев та інші.

Мета цієї статті полягає у визначенні ключових проблем правового забезпечення обліку земель та земельних прав і встановленні основних способів удосконалення чинного законодавства в зазначеній сфері земельних відносин.

Виклад основного матеріалу. В Україні відсутнє законодавче визначення обліку земель. Однак у науковій літературі зустрічаються пропозиції різних теоретичних визначень цього терміну. Зокрема, І. В. Дегтярьов робить висновок, що «облік земель – це перш за все їх кількісне відображення та якісна характеристика, тобто будь-який облік, зокрема й земельний, дає кількісний вираз явищ, для яких характерна визначена якість» [1, с. 71]. Автор бере за основу кількісні та якісні показники земель. А.С. Чешев та І.П. Фесенко визначають земельний облік «як державний захід щодо накопичення, систематизації й аналізу різноманітних відомостей про кількість, розміщення, природний стан, господарське положення й використання земельних ресурсів» [2, с. 83]. Вони акцентують увагу переважно на кількісних характеристиках земельних ресурсів. До того ж у літературі висловлюється думка, що «облік земель є збором, систематизацією, зберіганням та поновленням відомостей про наявність, стан та використання земельного фонду» [3, с. 85]. Т.М. Лебедева вважає, що «облік земель – це дії уповноваженого органу державної влади із внесення в державний земельний кадастр, оброблення, систематизації та поновлення юридично значимих відомостей у системі державного земельного кадастру» [3, с. 235]. Т.М. Ситнік вказує, що «обліком земель населених пунктів, зайнятих зеленими насадженнями, є відображення у відомостях і документах даних, які характеризують кожну земельну ділянку в межах населених пунктів, на якій розміщені деревна, чагарникова, квіткова, трав'яна рослинність та інші об'єкти рослинного світу природного і штучного походження, за площею, природними та набутими властивостями, що впливають на їх продуктивність, економічну й природну цінність, а також розподіл цих земель за власниками і землекористувачами» [4, с. 277].

Узагальнюючи вищенаведені тлумачення поняття «облік земель», можна зробити висновок, що облік земель – це діяльність спеціально уповноважених державних органів щодо збору, накопичення, оброблення, систематизації, зберігання та оновлення інформації з приводу кількісних та якісних характеристик земельних ділянок, що вноситься до системи державного земельного кадастру.

В Україні правову основу обліку земель складає низка чинних нормативно-правових актів, які регулюють ті чи інші питання, пов'язані з обліком земель. Розглянемо деякі з них.

Насамперед, слід зазначити, що принципів положення, які стосуються обліку земель як правової категорії, закріплені в Земельному кодексі України [5]. Так, ст. 203 Земельного кодексу, що має назву «Облік кількості та якості земель», включена до глави «Державний земельний кадастр». І це не випадково, оскільки облік земель – обов'язкова складова Державного земельного кадастру. Глава 34 включена до Розділу VII Земельного кодексу України, який акумулює норми, присвячені регламентації управлінських відносин у галузі використання і охорони земель.

Згідно зі ст. 203 Земельного кодексу України облік кількості земель – це відображення у відомостях і документах даних, які характеризують кожну земельну ділянку, а також землі за площею та складом земельних угідь, розподіл земель за власниками, землекористувачами, а облік якості земель – відображення у відомостях і документах даних, які характеризують земельні угіддя за природними і набутими властивостями, що впливають на їх продуктивність та економічну цінність, а також за ступенем техногенного забруднення ґрунтів [5].

Деталізацію та конкретизацію положень щодо обліку земель, закріплених Земельним кодексом України, здійснює Закон України «Про Державний земельний кадастр», який визначає правові, економічні та організаційні основи діяльності у сфері Державного земельного кадастру [6]. Призначення цього Закону полягає в забезпеченні необхідною інформацією органів державної влади та органів місцевого самоврядування, зацікавлених підприємств, установ і організацій, а також громадян з метою регулювання земельних відносин, раціонального використання та охорони земель, визначення розміру плати за землю і цінності земель у складі природних ресурсів, контролю за використанням і охороною земель, економічного та екологічного обґрунтування бізнес-планів та проектів землеустрою.

Згідно зі ст. 3 Закону України «Про Державний земельний кадастр» Державний земельний кадастр базується на таких основних принципах:

- обов'язковості внесення до Державного земельного кадастру відомостей про всі його об'єкти;
- єдності методології ведення Державного земельного кадастру;
- об'єктивності, достовірності та повноти відомостей у Державному земельному кадастрі;
- внесення відомостей до Державного земельного кадастру виключно на підставі та відповідно до цього Закону;
- відкритості та доступності відомостей Державного земельного кадастру, законності їх одержання, поширення і зберігання;
- безперервності внесення до Державного земельного кадастру відомостей про об'єкти Державного земельного кадастру, що змінюються;
- документування всіх відомостей Державного земельного кадастру [6].

Облік земель проводиться згідно з державними стандартами, нормами і правилами спеціально уповноваженими органами державної виконавчої влади або місцевого самоврядування з питань земельних ресурсів. Державні стандарти, норми і правила з кадастрового обліку земель розробляються спеціально уповноваженими органами виконавчої влади з питань земельних ресурсів відповідно до Закону України від 05 червня 2014 р. «Про стандартизацію» [7] і узгоджуються зі спеціально уповноваженими органами виконавчої влади з питань статистики, аграрної політики, містобудування і екології та природних ресурсів. В Україні облік кількості земель інтегровано у систему державних статистичних спостережень, а нормативною основою для її ведення став Закон України від 17 вересня 1992 р. № 2614-ХІІ «Про державну статистику» [8] та наказ Держкомстату України від 05 листопада 1998 р. № 377 «Про затвердження форм державної статистичної звітності із земельних ресурсів та Інструкції із заповнення державної статистичної звітності з кількісного обліку земель (форми №№ 6-зем, ба-зем, бб-зем, 2-зем)», зареєстрований в Міністерстві Юстиції України 14 грудня 1998 р. за № 788/3228 (який нині не діє). Нормативні

документи щодо ведення обліку якості земель в Україні у наразі відсутні. А.Г. Мартин слушно зазначає, що в сучасних умовах облік якості земель, очевидно, необхідно проводити з урахуванням ДСТУ 4362:2004 «Якість ґрунту. Показники родючості ґрунтів» [9].

Наказом Державного комітету земельних ресурсів України «Про первинний облік земельних ділянок на основі застосування кадастрових номерів та стандарту бази даних автоматизованої системи ведення державного земельного кадастру» від 12 жовтня 2000 р. № 133 облік земельних ділянок на основі кадастрових номерів було запроваджено у складі державного земельного кадастру. Однак вивчення практики свідчить про наявні проблеми з реалізацією деяких з вищезазначених принципів. Так, наприклад, повнота відомостей про земельні ділянки у Державному земельному кадастрі поки що не сягає 100 %. За твердженням фахівців, у матеріалах Державного земельного кадастру немає офіційної інформації про майже 70% наявних земельних ділянок, на які оформлені правостановлюючі документи. Не всі межі земельних ділянок мають координати поворотних точок, що свідчить про некоректність формування земельних ділянок як об'єктів права. Під час визначення меж земельних ділянок використовувалися різні системи координат, що сьогодні не дозволяє узгодити отримані дані між собою; не збігаються місця розташування земельних ділянок на кадастрових планах і на місцевості тощо. У юридичній літературі слушно зазначається, що повноту обліку земель потрібно розглядати у двох розуміннях – як наявність відомостей про всі земельні ділянки в межах території України та як наявність усіх передбачених законом відомостей про кожну конкретну земельну ділянку [10, с. 54].

Важливою вадою земельного кадастрового обліку, що існує зараз у державі, треба вважати його статистичний характер (ще з радянських часів актуалізація кадастрових відомостей піднімалася веденням статистичної звітності з кількісного обліку земель за формами № 6-зем, ба-зем, 2-зем – Д.К.), які сьогодні не діють. Ними недостатньо чітко та ретельно обліковувалися просторові характеристики земельних ділянок. Ще одним недоліком у сфері обліку земель виявляється процедура збирання інформації про земельні ділянки та стан використання земельних ресурсів, що стосується реалізації принципу документування всіх відомостей Державного земельного кадастру. Дискретність кадастрових даних також вважається серйозною вадою чинної земельно-кадастрової системи.

Отже, сьогодні в органах Держгеокадастру спостерігається відсутність необхідної та повної інформації про значну частину українських земель. Водночас деякі наявні відомості про земельні ділянки є спотвореними. Про це свідчить Єдиний державний реєстр судових рішень, який містить низку судових рішень у справах, зокрема щодо виправлення певних помилок. Аналіз Розділу VII Закону України «Про Державний земельний кадастр» свідчить, що Законом фактично визнається масштаб проблеми, адже у Прикінцевих та Перехідних положеннях цього Закону навіть передбачено певний механізм для виправлення помилок, які зустрічаються на момент запровадження кадастру.

У 2012 р. було прийнято постанову Кабінету Міністрів України «Про затвердження порядку проведення інвентаризації земель» від 23 травня 2012 р. [11], яка є чинною і дотепер. Однак треба зазначити, що правові підстави і процедура інвентаризації земель існували й раніше, але бракувало їх реалізації, механізм якої було передбачено, наприклад, у Положенні про земельно-кадастрову інвентаризацію земель населених пунк-

тів, затвердженому наказом Держкомзему № 85 від 25 серпня 1997 р., яке діяло лише до 2013 р., а потім втратило чинність, та у Тимчасових методичних вказівках з кадастрового землеустрою (інвентаризації земель), затверджених першим заступником голови Держкомзему України 04 серпня 1999 р. тощо.

У сучасних умовах зростає проблема актуальності, своєчасності оновлення інформаційного змісту топографічних карт і планів усіх масштабів. Зокрема, в Концепції Державної цільової науково-технічної програми розвитку топографо-геодезичної діяльності та національного картографування на 2011–2015 рр., схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2010 р. № 2354-р [12], на жаль, відсутній ефективний механізм оновлення геопросторових даних, місцеві системи координат населених пунктів не були прив'язані до Державної геодезичної мережі, геопросторові дані не відповідали вимогам міжнародних стандартів у сфері географічної інформації / геоматики. Зі змісту розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції Державної цільової науково-технічної програми розвитку топографо-геодезичної діяльності та національного картографування на 2014–2018 рр.» від 29 грудня 2010 р. № 2354-р [13] випливає, що станом на 2013 р. суттєво ситуація не змінилася, а перелік проблем навіть збільшився. Поряд з усіма вищезазначеними проблемами наразі наявні ще й такі:

1) відсутня ефективна постійно діюча система проведення геоінформаційного моніторингу місцевості та оновлення геопросторових даних;

2) рівень геоінформаційної продукції відстає від темпів розвитку і застосування інформаційних і телекомунікаційних технологій.

Після видання наказу Служби безпеки України «Про затвердження Змін до Зводу відомостей, що становлять державну таємницю» від 25 листопада 2009 р. № 755 в Україні нарешті скасовано режим секретності щодо геопросторової інформації і точних планово-картографічних матеріалів. Це створює передумови до забезпечення в майбутньому публічності та доступності кадастрових планів і карт, а також ортофотопланів та індексних карт і системного підвищення якості та відкритості кадастрових даних. До 2009 р. такі дані були державною таємницею. Також у результаті виконання постанови Кабінету Міністрів України від 22 вересня 2004 р. № 1259 «Деякі питання застосування геодезичної системи координат» в Україні з 1 січня 2007 р. формально впроваджено Державну геодезичну референтну систему координат УСК-2000, яка відповідає сучасним вимогам до впровадження єдиної високоточної координатної основи картографування території із застосуванням новітніх технологій, створено базовий набір геопросторових даних на території України [10, с. 55, 56].

Згідно з п. 5 ст. 33 Закону України «Про Державний земельний кадастр» відомості щодо кількості та якості земель узагальнюються центральним органом виконавчої влади з питань земельних ресурсів. Узагальнена інформація про кількість та якість земель безкоштовно надається органам державної влади та органам місцевого самоврядування відповідно до Порядку ведення Державного земельного кадастру. Це важливе нововведення, оскільки велика частина органів місцевого самоврядування під час розпорядження землями діють фактично всліпу, не маючи жодних систем обліку земель. Закритість відомостей про землі, насамперед, перешкоджає визначенню необхідних природоохоронних заходів та перспектив розвитку місцевостей [14, с. 298]. Також слід зазначити, що значним кроком на шляху

вдосконалення облікової діяльності та розвитку процесу безперервного оновлення інформації в електронній системі ведення Державного земельного кадастру стало закріплення на законодавчому рівні вимог до змісту, структури і технічних характеристик електронного документа у постанові Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2012 р. № 1051 «Про затвердження Порядку ведення Державного земельного кадастру» [15], яких у попередній редакції зазначеного Порядку ще не було.

За період дії Закону України «Про землеустрій» із 52 стандартів ДБН, які повинні бути розроблені, розроблено лише три. Це зумовлено відсутністю загальнодержавної програми і, як наслідок, передбачених бюджетних коштів на розробку технічної документації [16]. Тобто нагальною проблемою залишається відсутність чіткого механізму проведення ефективного обліку земель, який має бути детально прописаний у відповідних підзаконних нормативно-правових актах та реалізований на практиці.

Також слід зауважити, що наразі згідно з чинним вітчизняним законодавством в Україні залишаються розділеними між двома органами державної влади та двома реєстраційними системами функції ведення кадастру та функції реєстрації прав на землю, в той час як у більшості країн світу здійснюється інтеграція обох реєстрів в універсальну кадастрово-реєстраційну систему, яка об'єднує функції обліку нерухомості (кадастру) та реєстрації прав на землю (юридичну), відомості якої мають багатоцільове призначення та використання. Фактично, незважаючи на проведену реформу, в Україні продовжує діяти двокомпонентна (дуальна) кадастрово-реєстраційна система, що, як підкреслюється в літературі, призводить до консервації притаманих нашої державі проблем: по-перше, дублювання функцій здійснення обміну інформацією, використання різного програмного забезпечення призводять до підвищення вартості утримання кадастрово-реєстраційної системи, збільшують строки державної реєстрації та знижують оперативність актуалізації інформації у двох різних базах даних; по-друге, в умовах притаманного Україні низького рівня виконавчої дисципліни, координації і взаємодії державних відомств, їх боротьба за контроль над фінансовими потоками та отримання адміністративної ренти призводять до фактичної недієздатності нової системи державної реєстрації прав на землю [17, с. 11].

Окрім вищенаведених недоліків правового регулювання обліку земель, існують і деякі інші. Йдеться, зокрема, про застарілість деяких актів законодавства щодо обліку та реєстрації земельних ресурсів та наявність неузгодженості між окремими їх положеннями.

Як вірно зауважує Н.В. Ільків, з аналізу змісту чинного земельного законодавства випливає, що об'єктом земельного права є землі як виробничий ресурс. Зокрема, ст. 22 Земельного кодексу України свідчить, що законодавець основну увагу звертає на економічну роль земель. Але ж усі землі – категорія «еколого-економічна», тобто вони є частиною навколишнього природного середовища, яка перебуває у постійній екологічній рівновазі і характеризується нерозривним зв'язком і взаємодією її елементів між собою, що теж необхідно враховувати [14]. Саме тому значну увагу необхідно приділяти екологізації правового регулювання обліку та реєстрації земель. Так, наприклад, можна погодитися з думкою Т.М. Лебедевої та запропонувати розширену форму обліку земельних ділянок. Окрім того, що вже існує, повинен також здійснюватися облік земель за агроландшафтами, при цьому межі кварталів мають співпадати з межами землекористувань.

З урахуванням норм земельного законодавства України можна виділити такі наявні правові форми екологізації право-

вого регулювання земельно-кадастрових відносин, які повинні бути не лише закріплені на папері, а й застосовуватися на практиці. Серед них:

- запровадження у земельно-правових нормах обліку природних характеристик землі як природного об'єкту та природного ресурсу;

- закріплення у земельному законодавстві системи спеціальних органів, які здійснюють регулювання використання земель, їх охорону і відтворення;

- визначення у земельному законодавстві певного кола суб'єктів права на використання земельних ділянок, які своїми життєзабезпечувальними функціями неминуче впливають на стан земель;

- чітка регламентація правил землекористування з урахуванням екологічних особливостей землі;

- закріплення у земельному законодавстві природоохоронних норм і заходів з раціонального використання земель, а також економічних заходів забезпечення;

- встановлення юридичної відповідальності за неправомірне і неналежне використання земельних ділянок [14, с. 299].

Цікавим видається досвід проведення обліку та реєстрації земель у деяких зарубіжних країнах. Слід зазначити, що взагалі основи сучасного земельного кадастру в більшості країн світу закладені в останні десятиріччя. Він включає детальну характеристику ґрунтового покриву, класифікацію земель, рекомендації щодо використання земель для посівів конкретних сільськогосподарських культур, застосування добрив, проведення меліорації, охорони ґрунтів тощо. Найбільш досконалими вважаються земельні кадастри США, Канади, Франції та деяких інших держав. Так, французький земельний кадастр як один із найбільш досконалих серед кадастрів європейських країн являє собою чітку систему обігу кількості і якості земель з метою оподаткування. Процес реєстрації земель у Франції передбачає вирішення трьох груп завдань: технічних (складання кадастрових планів), земельних (ідентифікація та опис земельних ділянок, встановлення їх власників), податкових (оцінка землі й визначення обґрунтованої норми земельного податку). Поновлення та переоцінка землі здійснюється через кожні п'ять років. Поновлення і перевірка земельного кадастру покладаються на постійну державну службу земельної власності, що включає центральне, регіональне і департаментське відомства [18, с. 109]. Слід зауважити, що у Франції, на відміну від України, існує облік якості земель не лише на папері, а й на практиці обліковуються якісні характеристики земельних ділянок, до того ж не лише сільськогосподарських. У цій країні законодавством передбачено дієвий механізм реалізації усіх аспектів обліку та реєстрації земель.

Під час дослідження питання правового регулювання обліку земель може виникнути хибна думка, що саме значна кількість нормативно-правових актів, які регулюють різні аспекти одного питання обліку та реєстрації земель, виступає перешкодою для ведення ефективної облікової діяльності. У зв'язку з цим може бути запропоновано створити єдиний зведений законодавчий акт з цього питання. Однак не кількість, а якість нормативно-правових актів впливає на ефективність правового забезпечення обліку земель. Наприклад, у Боснії та Герцеговині питанням обліку та реєстрації земель присвячено 10 законодавчих актів, а в провінції Онтаріо, що знаходиться в Канаді, таким питанням присвячено 14 нормативно-правових актів [19]. Законодавство кожної з наведених вище країн щодо відносин з обліку земель є узгодженим, а широка розгалуженість

правового регулювання свідчить про детальне нормативне забезпечення усіх аспектів обліку земель.

Наразі Україною зроблено перший суттєвий крок у цьому напрямку. Створена за сприяння Світового Банку кадастрова система відповідає сучасним вимогам. Тепер на порядку денному актуалізуються два паралельних завдання: наповнювати кадастр новими достовірними даними, підтримувати рівень їх актуальності та вдосконалювати законодавство щодо єдності кадастрово-реєстраційної системи та забезпечення фінансової сталості Національної кадастрової системи [20].

Висновки. Отже, на основі проведеного вище дослідження правового регулювання обліку земель можна зробити висновок про необхідність та актуальність удосконалення законодавства з приводу обліку та реєстрації земель. По-перше, нагальним видається законодавче визначення поняття обліку земель. По-друге, законодавство у сфері облікової діяльності щодо земельних ресурсів має постійно оновлюватися, окремі нормативно-правові акти та їх положення не повинні суперечити один одному. По-третє, зміни до законодавства повинні носити комплексний та систематичний характер. По-четверте, практичної важливості набуває запозичення міжнародного позитивного законодавчого досвіду щодо обліку земель та його адаптація до сучасних умов розвитку української держави. По-п'яте, у законодавстві повинен бути передбачений чіткий дієвий механізм ведення обліку та реєстрації земельних ділянок. І, нарешті, не менш важливим видається питання, яке стосується використання науково обґрунтованого методу ведення облікової діяльності щодо земельних ресурсів, що підвищить рівень наповненості даних обліку земель у Державному земельному кадастрі та зведе до мінімуму їх недостовірність.

Література:

1. Бабміндра Д.І. Удосконалення системи ведення державного земельного кадастру в Україні шляхом адаптування до законодавства країн-лідерів / Д.І. Бабміндра, Д.В. Буша, М.О. Ільїна // Вісник Запорізького національного університету. Економічні науки. – 2013. – № 4. – С. 106–110.
2. Бахуринська М.М. Новели правового регулювання державної реєстрації прав на земельні ділянки / М.М. Бахуринська // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2013. – № 7. – С. 5–13.
3. Дегтярєв І.В. Земельное право и земельный кадастр / И.В. Дегтярєв, Л.И. Осипов. – Москва, 1986. – 240 с.
4. Земельний кодекс України : від 25 жовт. 2001 р. № 2768-III // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 3/4. – Ст. 27 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>.
5. Ільків Н.В. Державний земельний кадастр в Україні : еколого-правові аспекти / Н.В. Ільків // Форум права. – 2012. – № 2. – С. 295–300.
6. Калиніченко Ю., Сай В. Концептуальні засади правового регулювання земельних відносин / Ю. Калиніченко, В. Сай // Сучасні досягнення геодезичної науки та виробництва. – 2014. – Вип. 1. – С. 62–66 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/sdgn_2014_1_16.pdf.
7. Лебедева Т.М. Облік земель: правовий аспект / Т.М. Лебедева // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. – 2012. – № 2. – С. 229–236.
8. Мартин А.Г. Проблеми державного земельного кадастру в Україні / А.Г. Мартин // Землеустрій і кадастр. – 2011. – № 3. – С. 33–50 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.myland.org.ua/userfiles/file/AGMartyn_cadastre.pdf.
9. Марусенко Р.І. Погляд на запровадження Державного земельного кадастру крізь призму принципів останнього / Р.І. Марусенко // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. – 2012. – Вип. 92. – С. 53–58.
10. Нагорна О. Наскільки український кадастр відповідає європейським стандартам. Матеріали круглих столів з питань земельної ре-

форми. / О. Нагорна // Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://land.gov.ua/kadastr-i-reiestratsiia/104162-naskilky-ukrainskyi-kadastr-vidpovidaie-ievropeiskym-standartam.html>.

11. Про Державний земельний кадастр : Закон України від 07.07.2011 р. № 3613-VI // Офіційний вісник України. – 2011. – № 60. – Ст. 2405.
12. Про державну статистику : Закон України від 17.09.1992 р. № 2614-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 43. – Ст. 608.
13. Про затвердження Порядку ведення Державного земельного кадастру : постанова Кабінету Міністрів України від 17.10.2012 р. № 1051 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 89. – Ст. 3598.
14. Про затвердження Порядку проведення інвентаризації земель : постанова Кабінету Міністрів України від 23.05.2012 р. № 513 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 44. – Ст. 1701.
15. Про стандартизацію : Закон України від 05.06.2014 р. № 1315-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 31. – Ст. 1058.
16. Про схвалення Державної цільової науково-технічної програми розвитку топографо-геодезичної діяльності та національного картографування на 2011–2015 роки : розпорядження Кабінету Міністрів України від 29.12.2010 р. № 2354-р. // Офіційний вісник України. – 2011. – № 1. – Ст. 40.
17. Про схвалення Концепції Державної цільової науково-технічної програми розвитку топографо-геодезичної діяльності та національного картографування на 2014-2018 роки : розпорядження Кабінету Міністрів України від 29.12.2010 № 2354-р. // Офіційний вісник України. – 2011. – № 1. – Ст. 158.
18. Ситнік Т.М. Деякі правові аспекти обліку земель населених пунктів, зайнятих зеленими насадженнями / Т.М. Ситнік // Часопис Київського університету права. – 2015. – № 2. – С. 276–279.
19. Чешев А.С. Земельный кадастр : учебник / А.С. Чешев, И.П. Фесенко. – Москва : ПРИОР, 2000. – 362 с.
20. Study on Key Aspects of Land Registration and Cadastral Legislation. Part 1 of 2. – Her Majesty's Land Registry London. May 2000 [Electronic resource]. – Available at : http://www.spatial.maine.edu/~onsrud/Courses/SIE526/wpla_inv2_p1.pdf.

Кондратенко Д. Ю. О правовом обеспечении учета земель

Аннотация. В статье анализируются вопросы современного правового обеспечения учета земель в Украине. Обосновывается целесообразность легального закрепле-

ния категории «учет земель», ведение расширенной формы учета земельных участков. Акцентируется внимание на модернизации действующего земельного законодательства с целью совершенствования процедуры сбора, хранения, обновления, использования информации о земельных участках и о состоянии использования земельных ресурсов в Украине, что касается реализации принципа документирования сведений Государственного земельного кадастра. Выделены правовые формы экологизации земельно-кадастровых отношений. Отмечается целесообразность заимствования международного положительно-го законодательного опыта по учету земель и адаптации к нему действующего отечественного законодательства.

Ключевые слова: земельное право, учет земель, учет земельных участков, учет земельных прав.

Kondratenko D. On the issue related to legal coverage of land accounting

Summary. The article analyzes the issues related to modern legal coverage of land accounting in Ukraine. The reasonableness of legal establishment of the category “land accounting”, maintenance of the broad form of land plot accounting, land accounting according to cultivated lands are substantiated. The attention is drawn to modernization of the applicable land legislation in order to improve the procedure for collection, storage, renewal and use of information about land plots and the state of land resources use in Ukraine with regard to implementation of the principle of documentation of data from the State land cadastre. Determined legal forms of ecologization of the land cadastral relations. Emphasized reasonableness of assimilation of the international positive legislative experience related to land accounting and adaptation of the applicable national legislation to it.

Key words: land law, land accounting, land plots accounting, land rights accounting.